

Fyra sekunder

Arbetsmaterial för läsaren
Författare: Kirsten Ahlburg

Om arbetsmaterialet

Det här arbetsmaterialet följer sidorna i boken. Till varje sida finns det ordförklaringar och frågor att fundera på eller diskutera i grupp. Till vissa sidor finns det även uppgifter.

Sidan 3

Ord:

Tomt – *här*: någonting saknas, någon saknas
Stugan – litet hus för semester
Ledig – inte jobba

Frågor:

1. Hanna och Olle äter middag. Vilken tid på dagen är det?
2. Varför är deras son inte där?

Sidan 4

Ord:

Packa – lägga saker i en väska, ofta kläder
Vandra – gå, promenera

Frågor:

1. - *Jag är nog hemma halv två, säger Olle.* Varför ska Olle komma hem så sent?
2. Beskriv Hannas och Olles stuga. Hur ser den ut?
3. Vad tycker Olle och Hanna om att göra när de är i stugan?

Sidan 5

Ord:

Försiktigt – *här*: att köra bil försiktigt är att inte köra för fort, att se var de andra bilarna är, att inte slarva i trafiken, att inte köra farligt

Uppgift:

Sammanfatta det första kapitlet med fem meningar.

Sidan 6

Ord:

Bjöd upp – bjuda, bjöd, bjudit. *Här*: bjöd upp Hanna = frågade om Hanna ville dansa.

Uppgift:

Vad tänker Olle på när han kör bil? Vad är det som gör att han tänker på detta?

Fråga: Var har Olle jobbat i snart 25 år?

Sidan 7

Ord:

Utbilda – gå i skola, lära sig

Lokförare – den som kör tågen

By – mindre än stad

Uniform – speciella kläder för att jobba, till exempel polis, chaufför

Uppgift:

Berätta om Olles jobb. Varför ville han bli lokförare? Var körde han tågen? Vad tycker han om sitt jobb?

Fråga:

Varför tror du att Olle måste ha uniform på jobbet?

Sidan 8

Ord:

”gott om tid” – mycket tid, tiden räcker

Frågor:

1. Vad gör Olle innan han börjar jobba?
2. Vad pratar Olle och Bosse om?
3. Varför reser sig Olle?

Sidan 9

Ord:

Första tur – *här*: resa. Att *ta en* tur betyder att göra en liten resa. Att *ha* tur betyder att lyckas, till exempel att vinna pengar.

Skärmen – glaset på en dator eller en teve

Fråga:

Vad ser Olle när han tittar på skärmen? Vad gör killarna?

Uppgift:

1. Skriv en mening där orden ”ta en tur” ingår.
2. Skriv en mening där orden ”ha tur” ingår.

Sidan 10

Ord:

Bommarna – en bom, flera bommar. Stoppar bilar när tåget kommer. Bommen åker ner när bilarna ska stanna för att tåget ska åka förbi. Bommarna åker upp när tåget har åkt förbi.

Bromsen – man bromsar när bilen ska stanna

Spåren – som tåget åker på

Dryg – *här*: en dryg timme = lite mer än en timme

Fråga:

Vad hände en gång när Olle körde tåget?

Sidan 11

Fråga:

Vart går Olle, och vad gör han medan han väntar på att köra tillbaka?

Sidan 12

Ord:

Gäspar – gapar stort när man är trött

Tidigt – inte sent

Pigg – inte trött, när man har sovit bra

Frågor:

1. Varför är det mörkt när Olle tittar ut?
2. Varför gäspar Olle?
3. Vad tänker Olle att Hanna gör?

Sidan 13**Ord:**

Djupt inne i – långt inne i
Ökar farten – kör fortare
Fällda bommar – bommar som är nere
Lyktor – lysen, lampor
Blanka – glänsande
Skenorna – tågets spår
Arbetsliv – den tiden man jobbar

Uppgift:

Berätta vad som händer. Vilken tid är det? Hur ser det ut ute? Vad ser Olle?

Innan du läser vidare:

Sidan 13 bygger upp spänning. Det är natt, det är tomt och tyst, tåget åker fortare och fortare... Olle ser någonting på spåret. Vad tror du Olle ser? Vad tror du kommer hända?

Sidan 14**Ord:**

Hemskt – fruktansvärt, läskigt

Fråga:

1. Varför ser inte Olle vad det är på spåret?
2. Hur tror du Olle känner sig?

Sidan 15**Ord:**

Kille – pojke
Skakar – darrar
Gällt – Ljudet gör nästan ont i öronen
Glider – åker mjukt, halkar

Frågor:

1. Vem är det som går på spåret?
2. Hur mycket ropar Olle?
3. Varför slår Olles hjärta fort?
4. Vad gör tåget?

Sidan 16**Ord:**

Blinkar – tänder och släcker och tänder
Bryr sig inte om – struntar i
Duns – ett ljud

Frågor:

1. Vad är det som killarna på spåret inte bryr sig om?
2. Varför är Olle rädd?
3. Vad hör Olle?
4. Varför skriker Olle?

Innan du läser vidare:

Vad tror du har hänt? Varför flyttade killarna inte på sig när Olle blinkade och tutade?

Sidan 17**Ord:**

Reser sig – ställer sig upp

Ambulans – bil som åker till sjukhus

Darrar – rösten är ostadig

Passagerarna – de som reser med tåget

Frågor:

1. Vad är Olle rädd för?
2. Vart ringer Olle?
3. Vad berättar Olle för centralen?
4. Varför darrar Olles röst, och varför svettas han?

Sidan 18**Ord:**

Några få – inte många

Larmat polis – ringt, varnat

Äldre – inte ung, gammal

Första hjälpen – rädda någons liv, hjälpa någon att andas och göra så att hjärtat slår

Frågor:

1. Vad berättar Olle för passagerarna?
2. Vad frågar en man?
3. Vad kan de två männen?

Uppgift:

Första hjälpen är något som många lär sig. Det är för att kunna hjälpa en människa om det inte finns någon läkare. Ta reda på exakt vad "Första hjälpen" betyder. Hur gör man? Vad gör man om någon blir skadad eller svårt sjuk? Borde alla kunna Första hjälpen? Varför, eller varför inte?

Sidan 19**Ord:**

Rälsen – tågets spår

Frågor:

1. Vad ser Olle?
2. Vart är de två männen på väg?

Sidan 20**Uppgift:**

Skriv med fem meningar vad som händer på sidan 20.

Sidan 21**Ord:**

Ena – ett av två

Full – *här*: har druckit för mycket alkohol

Ropade – skrek

Bår – smal säng i ambulansbilen, att lyfta sjuka människor på

Loket – vagnen som kör tåget

Uppgifter:

1. Berätta två saker om killen på spåret.
2. Berätta två saker som männen från ambulansen gör.

Sidan 22**Ord:**

Lokförare – den som kör tåget

Frågor:

1. Vilket jobb har Janne och Bengt?
2. Vad berättar Olle?
3. Varför går Janne och Bengt ut i mörkret?

Sidan 23**Ord:**

Kan knappt stå – kan nästan inte stå, ramlar nästan

Sprit – alkohol

Kräks – spy, allt i magen kommer ut genom munnen

Överkörd – tåget har kört över

Uppgift:

Varför tror du att killarna inte flyttade sig från spåret när Janne blinkade och tutade?

Sidan 24**Ord:**

Svär – *här*: säger fula saker

Komma loss – bli fri, så att poliserna ska släppa honom

Lever – inte död

Sjukhus – där läkare jobbar, hus för sjuka

Plånbok – där man har sina pengar

Förhöras – svara på polisens frågor

Nykter – inte berusad, inte full

Sidan 25**Ord:**

Skadad – sår, blod

Frågor:

1. Vad berättar poliserna för Olle?
2. Vad är det som Olle tycker är skönt? (bra)

Innan du läser vidare:

Varför tror du att poliserna kommer vilja fråga Olle?

Sidan 26**Ord:**

Druckit – dricka, drack, druckit

Frågor:

1. Vad är det poliserna vill veta?
2. Varför gillar inte Olle frågorna?
3. Hur länge har Olle jobbat som lokförare?

Uppgift:

Skriv en mening med ordet druckit.

Sidan 27

Ord:

Gick – gå, gick, gått

Fråga:

Varför tror du att Olle kände sig så trött?

Uppgift:

1. Skriv en mening med ordet gått.
2. Skriv en mening med ordet gott. (god – gott)

Sidan 28

Ord:

Nyss – nyligen, inte länge sedan

Mår illa – mår dåligt, vill kräkas

Kollega – arbetskamrat

Frågor:

1. Vad är det Olle tänker på när han mår illa?
2. Vem är Kurt?

Sidan 29

Ord:

”Nu tar jag över” – ungefär: nu fixar jag det här

Fråga:

1. Vad vill Olle göra?
2. Hur mycket är klockan?

Sidan 30

Ord:

Chock – trauma, jobbiga känslor, att inte ha förstått vad som har hänt

Frågor:

1. Varför har Olle kanske fått en chock?
2. Varför svarar inte Hanna?

Sidan 31

Ord:

Manliga – *här*: män

Sjukvårdare – jobbar med att hjälpa sjuka

Psykolog – jobbar med människors känslor

Frågor:

1. Hur många sjukvårdare finns det i ambulansen?
2. Varför vill Nina prata med Olle?

Sidan 32

Frågor:

1. Vad är det Olle vill glömma?
2. Vad berättar Nina om vad en chock kan göra?

Sidan 33

Ord:

Alkotest- testa om någon har druckit alkohol

Irriterad – sur, arg

Frågor:

1. Hur gör man en alkotest?
2. Vad vill poliserna veta?
3. Varför tror du att Olle blir irriterad?

Sidan 34**Ord:**

Rutinsak – något man gör varje gång
Försvinner – man kan inte se dem mer
Gången – korridor, långt rum utan fönster

Frågor:

1. Vad säger Bengt om Olles blod?
2. Vad har Olle druckit?

Sidan 35**Ord:**

Svär – säger fula saker

Frågor:

1. Vad berättar Nina för Olle?
2. Varför tror du att Olle börjar gråta?

Sidan 36**Ord:**

Gråtit – gråta, grät, gråtit

Uppgift:

Berätta vad som hänt Olle. Först blir han arg, sedan gråter han, och till sist slutar han gråta. Varför?

Sidan 37**Ord:**

Efter en stund – lite senare
Ta någons puls – mäta hur fort hjärtat slår
Blodtryck – hur fort hjärtat slår
Sömn – att sova
Sömnpilller – tabletter för att sova
Fråga:
Varför får Olle sömnpiller?

Sidan 38**Frågor:**

1. Hur mycket är klockan?
2. Vem är hemma hos Olle?
3. Var står deras bil?
4. Vad ska Nina ringa efter?

Sidan 39**Ord:**

Väcka – sluta sova

Frågor:

1. Vad gör Hanna?

2. Vad säger Olle till Hanna?
3. Vad blir Hanna rädd för?
4. Vad berättar Olle?

Sidan 40

Ord:

Vaken – sover inte

Blek – vit i ansiktet

Närmaste dagarna – dagarna efter i dag

Frågor:

1. Hur ser Olle ut?
2. Vad gör Hanna med Olles hand?
3. Hur ska Olle få veta vad som hänt den unga killen?

Sidan 41

Ord:

Darrar – skakar

Frågor:

1. Hur sover Olle?
2. Vad gör han i köket?
3. Varför kan han inte somna?

Sidan 42

Ord:

Snurrar – åker runt runt

Frågor:

1. Hur gammal är Peter?
2. Varför somnar Olle till slut?
3. Hur mycket är klockan när Olle vaknar?
4. Vad hör Olle?
5. Varför går Olle till badrummet?

Sidan 43

Ord:

Suckar – andas tungt

Frågor:

1. Vad berättar Hanna för Olle?
2. Vad gör Olle innan han går till vardagsrummet?
3. Vilka sitter i vardagsrummet?
4. Vad frågar Olle poliserna?

Sidan 44

Ord:

Överleva – inte dö, leva

Rejält – mycket

Förlorat – att inte ha kvar

Stönar – suckar, kvider

Stackars kille – Olle tycker synd om killen, Olle är ledsen för killens skull

Förändras – inte vara likadant längre

Be om ursäkt – säga förlåt
Mätt – att mäta, räkna metrar

Frågor:

1. Vad heter den skadade killen?
2. Hur skadad är Markus?

Sidan 45

Frågor:

1. Hur lång tid tar det att köra fyrtio meter?

Uppgift:

Boken heter Fyra sekunder. Varför heter den det?

Sidan 46

Ord:

Köket – det rum där man lagar mat (ett kök, flera kök)
Föräldrar – mamma och pappa
Ätit – äta, åt, ätit

Frågor:

1. Vad gör Hanna i köket?
2. När åt Olle senast?
3. Vad tänker Olle på?

Sidan 47

Ord:

Fel – *här*: Det var inte Olles fel = Olle kunde inte hjälpa det, Olle ville det inte
Smäll- högt ljud, pang
Kraft – styrka
Drar – dra, drog, dragit

Frågor:

1. Varför tror du att Olle blir arg?
2. Vad gör Olle med glaset?
3. Vad gör Olle med de papper som ligger på bänken?
4. Vad säger Hanna att Olle ska göra?

Sidan 48

Ord:

Soffa – flera personer kan sitta i den

Uppgift:

Berätta vad som händer på sidan 48.

Sidan 49

Ord:

Vardagsrummet – rum för soffa och teve

Frågor:

1. Vad händer klockan tre?
2. Vem är Ulrika?
3. Varför går Hanna ut i köket?

Sidan 50

Frågor:

1. Vad pratar Olle och Ulrika om?
2. Varför vill Olle jobba?
3. Vad säger Ulrika innan hon går?

Uppgift:

Olle verkar vara trött på att prata om olyckan. Förstår du honom? Eller tror du att det är bra för Olle att prata med psykologer?

Sidan 51

Ord:

Samtal – dialog, att prata med varandra är att ha ett samtal

Frågor:

1. Vad föreslår Hanna?
2. Vem är det som kommer hem?

Sidan 52

Ord:

Ler – ser glad ut. Ler, log, lett

Gråta – gråta, grät, gråtit

Frågor:

1. Går Olle upp och hälsar på Peter?
2. Brukar Peter se sin pappa gråta?

Sidan 53

Frågor:

1. Hur tröstar Peter sin pappa?
2. Vad tänker Olle på?
3. Vad kan Peter hjälpa till med?

Sidan 54

Ord:

Nycklarna – en nyckel, att låsa och låsa upp dörren med

Frågor:

1. Vad har Hanna bakat?
2. Vad har Hanna kokat?

Sidan 55

Ord:

Ledigt – när man inte jobbar

Frågor:

1. Varför har Hanna fått ledigt?
2. Varför packar de sina väskor?
3. Vad gör de med dörren?

Sidan 56

Ord:

Glädje – att vara glad (motsats = sorg)

Direkt – på en gång

Frågor:

1. Vad är det Olle tänker på som gör honom glad?
2. Varför ler Olle mot Hanna?
3. Hur lång tid tar resan?
4. Vad ser Olle ut över?

Sidan 57

Ord:

”Gå en sväng” – ta en liten promenad

Uppgift:

Olle vill gå iväg ensam. Hanna blir inte glad. Varför blir hon inte glad, tror du?

Sidan 58

Uppgift:

Berätta med tre meningar vad som händer på stranden.

Sidan 59

Frågor:

1. Vad tänker Olle om Markus?
2. Varför tänker Olle på Bosse?
3. Vad pratar Olle och Bosse om?

Sidan 60

Ord:

Ta sitt liv – själv göra så att man dör, vilja dö

Frågor:

1. Vad berättar Bosse för Olle?
2. Hur ofta tänker Bosse på kvinnan?
3. Hur känner Olle när han pratar med Bosse?

Uppgift:

Varför tror du att Olle kände sig tröstad när han pratade med Bosse?

Sidan 61

Ord:

Lagt på – slutat prata i telefonen (lägga, la, lagt)

Frågor:

1. Vad tänker Olle på när han sitter på stenen?
2. Vad vill Olle göra?

Sidan 62

Fråga:

Vilken lukt känner Olle, och hur mår han?

Sidan 63

Ord:

Dagen därpå – nästa dag

Grannar – de som bor i huset bredvid

Får syn på – ser

Frågor:

1. Var bor Rut och Ingvar?
2. Varför knackar de på?

3. Vad frågar Hanna?

Sidan 64

Frågor:

1. Vad pratar Ivar om?
2. Vad frågar Rut?
3. Varför tror du att Olle sitter tyst?

Sidan 65

Ord:

Förfärligt – hemskt, förskräckligt

Frågor:

1. Varför vill inte Olle berätta vad som hänt?
2. Vad berättar Hanna när Olle gått?

Sidan 66

Frågor:

1. Vart kör grannarna?
2. Varför kommer Olle tillbaka när de har åkt?

Sidan 67

Ord:

Läkare – doktor

Frågor:

1. Vad frågar läkaren?
2. Vad svarar Olle?
3. Tar Olle sömnpiller?

Sidan 68

Ord:

Noga – *här*: titta noga, rakt i ögonen

Frågor:

1. Hur är Olles blodtryck nu?
2. När får Olle börja jobba?
3. Hur länge har Olle varit hemma?

Sidan 69

Fråga:

Vad längtar Olle efter?

Sidan 70

Uppgift:

Skriv med tre meningar hur Olle känner när han börjar jobba igen.

Sidan 71

Frågor:

1. Vilken tid börjar Olle jobba?
2. Vart ska Olle köra tåget?
3. Hur känner Olle när han kör förbi olycksplatsen?
4. Hur känns det andra gången han kör förbi?

Sidan 72

Frågor:

1. Vad ser Olle och Hanna på teve?
2. Varför ler Hanna?
3. Vem är det som ringer?

Sidan 73

Ord:

Sorgligt – något man blir ledsen av

Upptagen – här: tittar bara på teve, inget annat, inte tid för annat

Frågor:

1. Vem är Marie?
2. Varför är Marie och Markus glada?
3. Vad vill de göra?
4. Vad svarar Hanna att hon ska göra

Sidan 74

Uppgift:

Varför tror du att Olle tycker att det är bra att prata med Markus?

Sidan 75

Ord:

Byxbenet – det långa på en byxa, som man har benen i

Uppvikt – uppe, upprullat

Kryckor – en krycka, flera kryckor – hjälp att gå, att ta stöd mot, som käpp

Frågor:

1. Vilken dag är det?
2. Hur ser Markus ut?
3. Hur kan Markus gå med bara ett ben?

Sidan 76

Ord:

Häller – hälla, hällde, hällt

Historia – berättelse

Knappt – nästan inte

Frågor:

1. Vad har Hanna gjort?
2. Varför dricker inte Markus och Olle kaffe?
3. Tycker Markus att olyckan är Olles fel?
4. Vad säger Markus om olyckan?

Sidan 77

Ord:

Föll – ramlade, falla, föll, fallit

Protes – ben som inte är riktigt

Konstgjort – inte äkta

Frågor:

1. Varför tycker Markus kompis att han har haft tur?

2. Vad är en protes?
3. Vilka kan få proteser?
4. vad säger Markus om att ha protes?

Sidan 78

Uppgift:

Skriv och berätta om textens slut. Hur mår Olle? Varför mår han så?
Tycker du att texten slutade lyckligt?

Extrauppgift:

Texten berättar om fyra sekunder som förändrade många människors liv. Har du någon liknande berättelse?